

ciju, koja je uvedena u pravoslavnu crkvu po novom ustavu. »Samo neke sednice, pozivi, veliki zapisnici, rešavanja. Kucaju pišaće mašine, akta idu od jedne ustanove do druge, klepet mlina zaglušio uši, ali brašna nema. Birokratske ustanove sa poslovnica i izborima, kancelarijama i propisima toliko su komplikovale poslove, da se u njima ne može snaći. Jedino, što se jasno vidi jeste, da je živi duh Hristov okovan. Forma je zatvorila suštinu, od ljuske se ne vidi jezgra! A te glomazne ustanove skupo materijalno koštaju.« — Bogičević dalje ističe, da samostalnost bogoslovnog fakulteta »nije u volji nekim našim crkvenim krugovima. Oni bi hteli da i tu prostru svoju vlast. Zbog takvih vlastoljubivih želja bio je u pitanju opstanak fakulteta. Crkvena vrlo važna duhovna pozicija morala se očajnički braniti. Od koga? — Od crkvenih ljudi!« — Služba parohijskog sveštenstva stavlja se namjerno u sasvim podređeno mjesto. — U posljednje vrijeme »sujeta« sve više baca u vrtoglavicu neke ljude u crkvi. »Pre neki dan je jedan provincijski list govorio sa bolom o sablažnjivom dejstvu nekog crkvenog veliko dostojnika, koji je doputovao u automobilu, da propoveda u crkvi o milosrđu i jednakosti, o skromnom životu i postu! Posle divne propovedi opet je seo u skupoceni automobil i otputovao za svoje mesto službovanja. Narod, koga je pritisla nemaština, glad i nevolja, uzdahnuo je u huktanju automobila i dočao: »Vraču iscelisja sam.« — Protojerej Jovan Hadži-Vidojković, profesor gimnazije u Nišu, piše članak pod naslovom »Samoživost i samožrtvovanje« (521—535). Članak je napisan prilikom godišnje slave Save svetitelja. Pisac u uvodu kaže, kako se »nad vaskolikim srpskim nebom« razliježe granit nada i »krvna zakletva, da će

Procvetati srpska slava  
 Pobediće Srbin lava,  
 Što je reko Sveti Sava  
 Nad Srbijom negda glava!«

Pisac nadalje prikazuje, kako »samoživost nagriza srpski hrast«, govori o nedopuštenom egoizmu, o egoisti i vjeri i o »samožrtvovanju«.

### Naše bogoslovske revije

»Nova Revija« vjeri i nauci, izlazi šest puta na godinu, cijena Din 60, za dake Din 30, za inozemstvo Din 75, uprava franjevački samostan Makarska, uređuju profesori franjevačke bogoslovije u Makarskoj. Godina 1932, br. 1—5. Spominjemo samo važnije članke: O. dr. Fra Petar Grabić »Odsjev pračovječne kulture« (str. 2—17), »Kulturna kriza i vjera u Boga« (97—107); dr Catholicus »Sukob dviju ideja t. j. fašizma i Svete Stolice i njegov rezultat god. 1931« (18—24); Radić fr. Ignacije »Kultura volje« (25—38); O. dr. fra Karlo Eterović »Jedno književno otkriće« obrana Kačićeve originalnosti historije slovinskih kraljeva protiv »Anonymusa«, koji je u »Jugoslavenskom Glasniku« postavio tezu, da je tu historiju Kačić

jednostavno prepisao od Kazimira Freschot-a (39—45); dr Janko Šimrak »Hercegovački mitropolit Avakum i manastir Zavala prema papi Klementu X. (1670—1676)« (108—117); O. fra O. Knezović »10 godišnjica smrti fr. Didaka Buntića« (118—122); dr Dragutin Markov »Još o metodi, kojom srpski teolog hoće da pobije istinitost nauke o Neoskvrnjenom Začecu« (123—140); dr Vilim Keilbach »Boljševička pjatiljetka (141—147 i 217—230, 318—331); O. dr Gabro Cvitanović »Franjevac g. protojereju Krstanoviću« (148—152); O. dr Bože Vuco »Moderne prirodne znanosti i religije«; F. L. Bajić »Pravoslavna crkva u polemici sa Pijom XI« (207—216); F. S. Petrov »Nepoznata pjesma fr Andrije Dorotića« (231—240); fr. Rajmund Šegula »Slovenske šmarnice« (241—248); Fra Karlo Nola »Pod barjakom Malthusovim« (285—302); dr O. A. Benigar »Katolički moderni apostolat u Kini« (303—317); dr. Fr. Juraj Božitković »Novi popis starijih makarskih i omiških biskupa« (332—341).

Peti broj »Nove Revije« posvećen je franjevačkom historičaru Stjepanu Zlatoviću. Zlatović se rodio 1831 u šibenskom Varošu. Nakon svršenih gimnazijalnih nauka, novicijata u Visovcu i bogoslovskih studija u Zaostrogu bio je zaređen za svećenika 1855. god. Za prvih 17 godina svoga svećeničkog života bio je Zlatović u pastirskoj službi na raznim zagorskim župama svoje provincije. Godine 1859. bio je namješten u Kninu za župnika, a godinu dana iza toga postao je i kninski gvardijan. Zlatovićevo boravljenje u Kninu bilo je od osobite važnosti za čitavi njegov kasniji život i rad. U području svoje nove župe namjerio se on na mnogo svetih hrvatskih uspomena (na Kapitolu razvaline crkve Sv. Bartula, gdje Krešimir IV. ustanovi kanonički zbor, u Biskupiji ostaci bazilike sv. Marije). Zlatović počeo sabirati podatke o svim tim našim starijama, domala počeo pisati povijesne i arheološke monografije i bilješke. U njemu se probudio zaneseni povjesnik i arheolog, koji će do svoje smrti neumorno raditi na proučavanju naše starine. Godine 1880 povjerio mu je provincijal Šalinović, da izradi povijest dalmatinske franjevačke provincije. U ljetu godine 1888 knjiga je štampana i predana javnosti, a nosi napis: Franovci redodržave Presv. Otkupitelja i hrvatski puk u Dalmaciji, napisao O. Stipan Zlatović, redovnik iste države. Zagreb, knjigotiskara i Litografija C. Albrechta 1888 str. VIII—488. Knjiga je dobro primljena. Nodilo ju je posebno pohvalio. Djelo su pohvalili i svi časopisi. Dana 11. III. 1891 umro je Zlatović u Šibeniku. Zlatović se mnogo zanimao i za osnivanje hrvatskog starinarskog društva u Kninu. — Fra dr Karlo Eterović napisao je o Zlatoviću u petom broju »Nove revije« (god. 1932) ove članke: »O Stjepan Zlatović« (život i rad) (381—405), »Izvadak iz povijesti djelovanja Franovaca Presv. Otkupitelja« (421—426), »Nešto iz korespodencije O. f. Zlatovića« (427—453), »Nešto iz korespodencije O. Zlatovića sa našim znamenitim ljudima« (454—455), »Popis radnja, rasprava, djela f. Zlatovića« (456—459).